

Datum 1 december 2023
Onderwerp Toelichting reflectietrajecten voortgangsbrief uithuisplaatsingen
kinderopvangtoeslag december 2023

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
5030469

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Reflectie Rechtspraak

De Rechtspraak zal een dossieronderzoek verrichten aan de hand van een regionaal representatieve steekproef. Het onderzoek richt zich op de vraag welke rol financiële problematiek ten gevolge van de toeslagenaffaire heeft gespeeld in het geheel van redenen dat de kinderrechter noemt om een kind uit huis te plaatsen. Voor dit onderzoek is een externe begeleidingscommissie ingesteld, bestaande uit drie onafhankelijke wetenschappers. De Rechtspraak is op dit moment bezig met de voorbereidingen en verwacht dat het reflectieonderzoek ongeveer driekwart jaar zal duren vanaf het moment dat de definitieve UHP KOT-kindlijst in het kader van de tijdelijke wet uitwisseling persoonsgegevens UHP KOT is ontvangen. De Rechtspraak verwacht dat de resultaten van de reflectie eind 2024 openbaar zullen worden gemaakt.

Reflectie Gecertificeerde Instellingen

De Gecertificeerde Instellingen (GI's) zijn gestart met een gezamenlijk reflectietraject. Daarin wordt onder meer ingegaan op de (impact van de) financiële problematiek, in hoeverre dat bekend was bij jeugdbeschermers en hoe dat is meegewogen in beslissingen, en wat GI's hiervan kunnen leren met betrekking tot hun rol, professionele oordeelsvorming en samenwerking met netwerkpartners. Naast een reflectie op in totaal 24 zaken door jeugdbeschermers aan de hand van een gestructureerde vragenlijst worden de onderzoeken 'Het kind van de rekening' van de Inspectie JenV¹ en 'Samen werken aan feitenonderzoek' van het NJi² betrokken, alsmede de leerrapportage van het Ondersteuningsteam van april 2023³. Bij de analyse- en conclusiefase en de aanbevelingen worden o.a. ervaringsdeskundige cliënten, gedragswetenschappers, de Raad voor de Kinderbescherming en een jeugdrechtsadvocaat betrokken. Het reflectietraject wordt naar verwachting voor de zomer van 2024 afgerond.

Reflectie Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming gaat een intern dossieronderzoek uitvoeren op basis van een steekproef. De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft in haar rapport 'Het kind van de rekening' aangegeven geen aanwijzingen te zien dat het fraudelabel heeft meegewogen in de beoordeling van de jeugdprofessionals of een kindbeschermingsmaatregel nodig was bij de onderzochte gezinnen. Anderzijds wil de Raad voor de Kinderbescherming inzicht in de vraag hoe problematische schulden mogelijk gezorgd hebben voor onveiligheid in het gezin en hoe deze mogelijk een bedreiging gevormd hebben voor de ontwikkeling van de kinderen uit gedupeerde gezinnen. Daarnaast heeft het onderzoek als doel om inzichten te verkrijgen hoe de Raad voor de Kinderbescherming in een raadsonderzoek meer aandacht kan hebben voor armoede en schulden en welke ondersteuning gezinnen nodig hebben om negatieve gevolgen voor het gezinsleven te beperken

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 31 839, nr. 973

² Kamerstuk II, 2021/22, 31 839, nr. 972.

³ Raadpleegbaar via www.hetondersteuningsteam.nl

of voorkomen. In hun reflectietraject zullen daarnaast ook de bevindingen en de aanbevelingen uit het recente rapport 'Kind van de rekening' worden meegenomen en de lessen uit de Leerrapportage van het Ondersteuningsteam UHP KOT. Tevens worden de inzichten van het onderzoek dat het Verwey-Jonker Instituut in opdracht van de Raad voor het Kinderbescherming uitvoert naar hoe de organisatie omgaat met de culturele diversiteit en armoedeproblematiek van jeugdigen en gezinnen meegenomen.⁴ Ook zal de Raad voor de Kinderbescherming een onafhankelijke 'dwarsdenker' betrekken in het reflectietraject. De Raad voor de Kinderbescherming zal de inzichten van de reflectie delen en bespreken met de ketenpartners.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
1 december 2023

Ons kenmerk
5030469

---

⁴ <https://www.kinderbescherming.nl/actueel/nieuws/2023/09/07/raad-voor-de-kinderbescherming-onderzoekt-eigen-culturele-sensitiviteit>